

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 5 2015

Tidspunkt: 2. september 2015, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Museplass 1, kollegierommet

Forslag til dagsorden:

- I **Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- II **Godkjent protokoll fra tidligere møte**
 [protokoll uu-møte 13.mai 2015](#)
- III **Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder**

Orienteringssak:

Sak 37/15 Orientering om Design Thinking-utdanningen
Orientering ved Design Region Bergen/ DesignArena, Torhild Eide Torgersen og Monica Hannestad

Vedtakssak: side
Sak 38/15 Oppnevning av observatører til Utdanningsutvalget 3
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 39/15 Lektorutdanningen: Fastsetting av mandat og sammensetning av arbeidsgruppe 6
Saksnotat

Drøftingssaker:

Sak 40/15 Kvalitetsutvikling av UiBs utdanning gjennom videre arbeid med studieplaner og emnebeskrivelser – utkast til en tiltaksplan 9
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 41/15 Korleis legge til rette for fleire internasjonale fellesgrader ved UiB 13
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 42/15 Konsekvenser av omlegging til digital skole-eksamen 17
Saksnotat fra Kommunikasjonsavdelingen

Orienteringssaker

Sak 43/15 Orientering fra arbeidsgruppen for praksis i utdanningene
Orientering av Knut Hidle

Sak 44/15 Tilbudet ved Program for universitetspedagogikk 2015/16 20
Notat fra Uniped

Sak 45/15	Protokollen fra etatsstyringsmøtet 2015 Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	Side: 22
Sak 46/15	Studiestart og fadderuken 2015 Saksnotat fra studieadministrativ avdeling	30
Sak 47/15	Orientering om internasjonale saker Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	33
Sak 48/15	Eventuelt	

Kommende saker

- Karrieresenteret – informasjon om «jobbklar»
- Ny studieplan i medisin
- Orientering om opptaket
- økt utveksling gjennom etablerte nettverk

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget:

April:	Utdanningsmeldingen
Mai:	Satsingsområder for PEK, utlysning
Mai:	Orientering om planer for opptaket
Mai:	Nasjonale studiekvalitetskonferanse
September:	Opptak og studentrekrutteringsmelding
Oktober:	Melding om mottaket
Oktober:	Årsmelding fra læringsmiljøutvalget
November:	Studieportefølje og opptaksrammer
November:	Melding om internasjonalisering
November:	Tildeling av PEK-midler
Desember:	Internt studiekvalitetsseminar

Sak 38/15 **Oppnevning av observatører til
Utdanningsutvalget**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtakssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 2. september 2015

arkivkode: 2014/8134

Bakgrunn

Av reglene for Universitetets utdanningsutvalg går det fram at Universitetsstyret oppnevner utvalgets medlemmer og varamedlemmer. Studentrepresentantene og deres varamedlemmer oppnevnes etter innstilling fra Studentparlamentet.

I reglenes § 2 (4), heter det videre at Utdanningsutvalget kan oppnevne faste observatører til utvalget etter forslag fra utvalgets leder, med samme funksjonstid som utvalget selv.

Utdanningsutvalget har i dag 10 medlemmer i tillegg til leder. Alle fakultetene er representert ved utdanningsdekanene, i tillegg har utvalget 3 studentmedlemmer. Det er oppnevnt to faste observatører til utvalget; viserektor for internasjonale relasjoner og prorektor.

I tillegg til de formelt oppnevnte observatørene, har Universitetsbiblioteket møtt fast til Utdanningsutvalgets møter. UB har imidlertid ikke hatt formell status som observatør. For å styrke UBs rolle i Utdanningsutvalget er det ønskelig å formalisere deres rolle som observatør. Det er i tillegg ønskelig at Uniped skal være tettere påkoblet Utdanningsutvalget framover. Det foreslås derfor at også Uniped får status som fast observatør.

Forslag til **vedtak:**

Utdanningsutvalget vedtar at Universitetsbiblioteket ved leder, og Uniped ved leder, oppnevnes som faste observatører til Utdanningsutvalget ut inneværende funksjonsperiode.

Regler for Universitetets utdanningsutvalg

Fastsatt av Det akademiske kollegium 14.12.2000, sist endret i møte i Universitetsstyret 29.8.2013.

§ 1 Mandat

1. Universitetets utdanningsutvalg er rådgivende organ for Universitetsstyret i utdanningspolitiske og utdanningsstrategiske spørsmål.
2. Utvalget har et særlig ansvar for universitetets arbeid med studie- og programutvikling og for universitetets samlede studiekvalitet, og det skal bidra til hensiktsmessig koordinering av kvalitetsarbeidet på tvers av institusjonen.
3. Utvalget skal i samarbeid og dialog med Læringsmiljøutvalget se til at institusjonens helhetlige læringsmiljø blir ivaretatt på best mulig måte.
4. Utvalget har et særlig ansvar for å se til at institusjonens studentrekruttering og studieinformasjon blir ivaretatt på en best mulig måte.
5. Utvalget skal bidra til internasjonalisering ved institusjonen, ved å foreslå og følge opp tiltak for å bedre universitetets samlede studentutveksling til og fra utlandet.
6. Utvalget har ansvar for fordeling av midler til utdanningsstrategiske tiltak etter bevilgning og retningslinjer gitt av Universitetsstyret.

§ 2 Oppnevning, sammensetning og funksjonsperiode

1. Utdanningsutvalget skal ha følgende sammensetning:

- viserektor for utdanning (leder)
- 6 pro-/visedekaner for undervisning, én fra hvert fakultet
- 3 studenter,

alle med personlige varamedlemmer.

Universitetsstyret oppnevner utvalgets medlemmer og varamedlemmer.

Studentrepresentantene og deres varamedlemmer oppnevnes etter innstilling fra Studentparlamentet.

2. Viserektor for internasjonale relasjoner er varamedlem for utvalgets leder og møter ellers som observatør i utvalget. Prorektor er fast observatør i utvalget.
3. Utvalgets funksjonsperiode er 4 år, sammenfallende med Universitetsstyrets funksjonsperiode. Studentrepresentantene oppnevnes for ett år om gangen.
4. Utvalget kan oppnevne faste observatører til utvalget, etter forslag fra utvalgets leder, med samme funksjonsperiode som utvalget selv.

§ 3 Administrasjon

Studieadministrativ avdeling er sekretariat for utvalget, og skal, etter samråd med viserektor for utdanning, forberede og gi tilråding i saker som legges fram for utvalget.

Sak 39/15 **Lektorutdanningen: Fastsetting av mandat
og sammensetning av arbeidsgruppe**

Notat fra Studieadministrativ avdeling/ Programstyret for
lektorutdanningen

Vedtaks sak

Til: Universitetets utdanningsutval
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 2. september 2015

arkivkode: 15/9335

Bakgrunn

1. juni 2015 var det eit møte om lektorutdanninga, der representantar frå programstyret for lektorutdanninga, leiinga ved fakulteta og rektoratet deltok. I møtet blei det beslutta å setje ned ei arbeidsgruppe for å sjå på framtidig organisering av lektorutdanninga. Vedlagt følgjer forslag til mandat og samansetjing av arbeidsgruppa.

Mandat og samansetjing

Utdanningsutvalet set ned ei arbeidsgruppe for heilskapleg lektorutdanning. Denne gruppa skal kome med framlegg til justeringar av måten lektorutdanninga er organisert ved UiB på. Føremålet er å skape styringsmekanismer som gjer at lektorutdanninga ved UiB vert meir heilskapleg og meir oversiktleg og at den vert meir synleg, både internt ved UiB og eksternt utanfor UiB. På denne måten kan UiB i endå større grad møte dei mange utfordringane og utviklingsmoglegheitene som er knytte til ei lektorutdanning i endring.

Arbeidsgruppa skal arbeide etter desse retningslinene:

1. UiB skal vidareføre dei sterke sidene ved dagens desentraliserte struktur der fakulteta har ansvar og kjenner eigarskap til lektorutdanninga, og der lektorutdanninga har ei fagleg forankring i disiplinfaga. Desse sterke sidene ved dagens organisering må utviklast vidare som ein komparativ fordel for UiB, òg når det gjeld forskning og utviklingsarbeid.
2. Det må verte rom for å gjere heilskaplege strategiske grep som går på tvers av fakulteta. Det bør gjerast ved at programstyret for lektorutdanning får ei tydelegare rolle, med formell makt. Det bør også gjerast ein tydelig grenseoppgang mellom programstyret sitt ansvarsområde og ansvarsområdet til dei lokale lærarutdanningsutvala på kvart fakultet. For at programstyret skal vere i stand til å handtere ei slik rolle, trengst det ein annan type legitimitet i fakulteta og fagmiljø. Likeins trengst det kunnskap i programstyret om konsekvensar av dei vedtaka som ein eventuelt gjer, t.d. vedtak som har budsjettmessige konsekvensar. Desse faktorane føreset endringar i samansetjinga av programstyret der fakultetsleiingane er meir involverte.
3. Det må framleis vere ekstern representant frå praksisfeltet i programstyret.
4. Programstyret for lektorutdanning må på grunn av dei særlege utfordringane som er knytte til feltet kombinere overordna strategisk styring med fagleg og fagpolitisk detaljkunnskap. Desse faktorane er særleg aktuelle ved val av leiar og samansetjing av programstyret.

Ein føreset at arbeidsgruppa vert gjord kjend med tidlegare diskusjonar om problemfeltet, bl.a. i programstyret, og innspel frå eksterne programsensorar. Det vil også vere viktig å orientere seg om erfaringar frå andre institusjonar.

Innstillinga frå arbeidsgruppa skal liggje føre innan 1. desember 2015, og vert sendt på høyring til fakulteta og programstyret for lektorutdanning med høyringsfrist 20. januar 2016.

For å sikre god forankring av arbeidet i leiinga ved alle fakulteta som tilbyr lærarutdanning, er følgjande samansetjing føreslått:

Margareth Hagen (leder)

Harald Walderhaug (utdanningsdekan MN)
Ingrid Christensen (studiesjef SV)
Kariane Westrheim (utdanningsdekan PSY)
Hege Ekeland (sekretær, praksiskoordinator, PSY)
Ingvild Greve (SA)

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalet sett ned ei arbeidsgruppe med det mandat og den samansetjing som går fram av saka.

**Sak 40/15 Kvalitetsutvikling av UiBs utdanning
gjennom videre arbeid med studieplaner og
emnebeskrivelser – utkast til en tiltaksplan**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 2. september 2015

Ephorte: 15/9326

Ved UiB pågår det et omfattende arbeid med en rekke tiltak for å videreutvikle studiekvaliteten ved institusjonen. Det satses på utdanningsledelse, universitetspedagogikk, DigUiB-programmet, mentorordninger for studenter og ulike incentivordninger - for å nevne noen.

Alle disse tiltakene er forankret i UiBs strategi, og det er et overordnet mål å få til en best mulig integrering av alle satsingene rettet mot utdanning. Arbeidet med å videreutvikle studieplaner og emnebeskrivelser er en del av dette, og dette arbeidet er viktig for å realisere UiBs strategiske satsninger innenfor utdanningsfeltet.

Hensikten med denne saken er å få fram forslag til mulige tiltak for å øke studiekvaliteten gjennom arbeid med studieplaner og emnebeskrivelser. Målene for tiltakene skal være å styrke kunnskapen og ferdighetene ved UiB når det gjelder:

- å utvikle gode læringsutbyttebeskrivelser for studieprogram og emner
- å skape samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsene og de valgte og begrunnede arbeids-, undervisnings- og vurderingsformene både på programnivå og emnenivå
- å styrke helheten i studieprogrammene slik at det blir god sammenheng mellom programmets og emnenes læringsutbyttebeskrivelser
- å sikre en oppbygning av programmet og en rekkefølge på emnene som gir en hensiktsmessig progresjon fram mot det beskrevne totale læringsutbyttet for programmet

Viktige spørsmål er:

- Hvordan kan UiB få til best mulige prosesser for å nå disse målene?
- Hvilke tiltak kan settes i verk, av hvem, for hvem og på hvilke nivåer?
- Hvilke forutsetninger og rammer må være til stede?
- Hvilken kompetanseheving er det behov for for å kunne sette i gang tiltakene?
- Hvilken støtte kan det være behov for og fra hvem?
- Hvilke modeller for kompetanseutvikling kan være hensiktsmessige?

Bakgrunn

Norge fikk sitt *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring* (NKR) i 2011¹. Det grunnleggende elementet her er at *kvalifikasjonene*² «skal beskrives gjennom læringsutbytte og ikke gjennom innsatsfaktorer» (s. 5) eller intensjoner. NKR har syv nivåer for formell utdanning i Norge. De tre siste nivåene gjelder høyere utdanning («bachelorgrad m.v.», «mastergrad m.v.» og «ph.d. m.v.»). «For hvert nivå beskrives de kunnskapene, ferdighetene og den generelle kompetansen som skal være nådd på dette nivået».

Kunnskapsdepartementet (KD) ga universiteter og høyskoler frist til utgangen av 2012 med å innføre læringsutbyttebeskrivelser i sine studieplaner (programmer). Gjennom hele 2012

¹ Fastsatt av KD 15. desember 2011.

² «En kvalifikasjon er et formelt læringsutbytte på et visst nivå, godkjent av en instans og som kan dokumenteres» (NKR, s. 42)

foregikk det et omfattende arbeid ved UiB for å utvikle kunnskap i fagmiljøene om NKR og initiere prosesser for revidering av studieplaner med læringsutbyttebeskrivelser som var i tråd med NKR.

Det oppleves av mange som krevende å lage gode og relevante læringsutbyttebeskrivelser, og arbeidet med dem må være en kontinuerlig prosess. Særlig krevende er det å planlegge for og iverksette arbeids-, undervisnings- og vurderingsformer som samsvarer med og fremmer det beskrevne læringsutbyttet. Ved UiB er fokuset på denne helhetstenkningen i den senere tid blitt skjerpet på ulike måter – ved fakultetene og sentralt. En faktor her er at NOKUTs veiledninger til studietilsynsforordningen (2013) ikke bare krever at arbeids- og undervisningsformer og vurderingsformer «skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås» (2.4, s. 20 og 2.5, s. 21), og en oversikt over disse. NOKUT krever også begrunnelser for hvorfor hver enkelt av arbeids-, undervisnings- og vurderingsformene er valgt, og for hvordan formene gir grunnlag for at studentene oppnår læringsutbyttet. (ibid.)

Forankring i instituttledelse og fakultetsledelse

Arbeidet med studieplaner og emnebeskrivelser er faglige oppgaver som bør ivaretas og utvikles i fellesskap av alle som har med det enkelte program og emne å gjøre: undervisere, emneansvarlige, programstyreleder og programstyre. Programstyret har det formelle ansvaret for arbeidet, et arbeid som må forankres i og godkjennes av institutt og fakultet. Tiltak for kvalitetsutvikling og videreutvikling av studieplaner og emnebeskrivelser må også forankres i ledelsen ved instituttene og fakultetene.

Hva kan gjøres sentralt ved UiB?

Utdanningsledelse er et satsingsområde ved UiB, og på UiBs interne kvalitetsseminar i desember 2014 ble det blant annet fokusert på programledelse og instituttledelse, gode prosesser for utvikling av utdanningskvalitet og satsing på studentaktive læringsformer. Tiltak som allerede er initiert på sentralt hold er:

- UU-seminaret 11.-12. juni 2015. På agendaen den første dagen stod gode læringsutbyttebeskrivelser og begrunnelser og samsvar mellom dem og de valgte arbeids-, undervisnings- og vurderingsformene.
- 25. august 2015. Temamøte i UU om utvikling av studier, utforming av studieplaner og emnebeskrivelser. Utgangspunkt her er NOKUTs studietilsynsforordning og veiledningene til denne forordningen. Det vil blant annet si de kravene det er referert til ovenfor under *Bakgrunn*.
- På studiekvalitetsseminaret 9. desember 2015 blir tema fra UU-seminaret i juni tatt opp igjen: gode læringsutbyttebeskrivelser og samsvar mellom dem og de valgte arbeids-, undervisnings- og vurderingsformene, samt begrunnelser for valgene av disse formene. Målgruppen er her større, og målet er å nå lengre ut i organisasjonen.
- Forslag om at fakultetene utarbeider egne tiltaksplaner for å intensivere prosessene med kvalitetsutvikling av studieprogram og emner. Innholdet i en slik plan kan være:
 - Modeller for kvalitets- og kompetanseutvikling og erfaringsutveksling
 - Oversikt over egne ressursmiljøer, ressurspersoner, ildsjeler
 - Behov for støtte fra sentralt hold, f. eks Uni-ped, SA, andre?

Mulige modeller for kvalitetsutvikling, kompetanseutvikling og erfaringsutveksling?

- Kaskademodell³, f eks med fakultetsvise seminarer for programstyreledere og instituttstyrere, som så setter i gang tiltak og prosesser på programnivå
- Miniseminarer ved fakultet eller institutt med drøfting av eksempler fra andre fagmiljøer
- Fakultetsinitierte eller sentralt initierte arbeidsstuer, der representanter for fagmiljøer melder seg på og får drøfte konkrete problemstillinger med kollegaer fra andre fagmiljøer, fakulteter, universitetspedagoger, SA-representanter eller andre.

Framdriftsplan for implementering av ny mal for programoppretting

I møte i Utdanningsutvalget 11. mars i år ble SA gitt fullmakt til å utarbeide en tilpasset versjon av NOKUTs mal for egenrapport, for bruk ved innmelding av nye studietilbud. Malen skal benyttes med virkning for kommende porteføljesak for nye studieprogram og som planlegges å bli opprettet fra høsten 2016. Ny mal for oppretting av nye studieprogrammer er utarbeidet, og ble gjennomgått i et seminar med fakultetenes utdanningsdekaner og studiesjefer 25. august.

Malen er utarbeidet med utgangspunkt i Studietilsynsforskriftens krav. Det forventes at vi kan dokumentere at også eksisterende studieprogrammer følger gjeldende krav. Av den grunn er det også behov for å ha en gjennomgang av eksisterende studieprogrammer og legge disse inn i malen. Vi foreslår at det tas sikte på at alle studieprogrammene ved UiB legges inn i ny mal innen 1. november 2016. I denne sammenheng er det viktig å peke på at det i departementets strukturmelding meldes at departementet vil skjerpe kravene for å opprette utdanningsprogrammer på master- og doktorgradsnivå. Vi foreslår derfor at master- og ph.d.-program prioriteres først. Om noen av fakultetene vurderer det som mest hensiktsmessig at bachelorprogrammene blir tatt parallelt med de enkelte masterprogrammene, kan man gjøre det.

Viktige dokumenter og maler

- Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring
- Studietilsynsforskriften
- Mal for studieplan
- Mal for emnebeskriving
- Mal for søknad om oppretting av studier ved UiB
- Veiledning til UiBs mal for søknad om oppretting av studietilbud, første syklus
- Veiledning til UiBs mal for søknad om oppretting av studietilbud, andre syklus

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til drøfting

SA, TEE, 20.08. 2015

³ In this model, a first generation of teachers is trained or educated on a particular topic, aspect of teaching or subject matter and, once proficient, these teachers become the educators of the second generation (Griffin 1999) i [Mpho M. Dichaba and Matseliso L. Mokhele \(2012\)](#)

**Sak 41 /15 Korleis legge til rette for fleire internasjonale
fellesgrader ved UiB**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 2. september 2015

Ephorte: : 15/9336

Bakgrunn:

Samarbeidet om fellesgrader og felles studieprogram ved europeiske universitet er av relativt ny karakter og må sjåast i samanheng med Bolognaprosessen og arbeidet med å heve kvalitet, nivå og relevans på akademiske gradar i Europa. Utvikling av fellesgrader er eitt av fleire verkemiddel i dette arbeidet.

Internasjonale fellesgrader er krevjande å få på plass både frå ein akademisk og ein administrativ ståstad og blir sett på som eit uttrykk for særskilt forpliktande og nært internasjonalt samarbeid mellom institusjonane som fører til oppretting av nyskapande studieprogram av spesielt høg kvalitet. EU starta i 2005 programmet Erasmus Mundus (EM), blant anna med økonomisk støtte til drift av fellesgrader og stipendiering av studentar. Det var strenge kvalitetskrav for å få EM-status og EM-status blei berre gitt til fellesgradsprosjekt på veldig høgt nivå. Fellesgradssatsinga i EM er blitt vidareført i Erasmus+ programmet (2014), men no som ein del av Key action 1 – Mobility of individuals- Joint Erasmus Mundus Master Degrees. Omtrent samstundes starta Nordisk Råd programmet Nordic Master Programmes som gav økonomisk støtte til nordiske universitet som i fellesskap utvikla fellesgradsprosjekt. Nordic Master Programme er vidareført og er lyst ut på nytt i 2015.

Fagmiljøa ved Universitetet i Bergen har dei siste åra deltatt i fleire fellesgradsprosjekt som har fått EM og Nordic Master status. I tillegg er eit fellesgradsprosjekt satt i gang utan slik økonomisk støtte. På det meste har UiB deltatt i rundt 8 slike program på UiB, men det talet er nå synkande. Det er ting som tyder på at dette er ein europeisk trend. Blant anna har søknaden til dei siste utlysingene av Erasmus Mundus vore klart synkande. Det same kan seiast om Nordisk Råds Nordic Master Programmes.

Aktive fellesgradar/felles studieprogram ved UiB per haustsemesteret 2015:

EMSD: European Master in System Dynamics

TropEd: European Master of Science Programme in International Health

EMQAL: European Master in Quality in Analytical Laboratories

BASIN: European Master of Science in Geosciences of Basins and Litospheres

NOFO: Nordic Master of Folk Music (felles studieprogram)

Nasjonal og institusjonell forankring

Norske utdanningsstyresmakter har aktivt støtta ideen om internasjonale fellesgradar og norsk lovgiving er tilpassa slik at gradssamarbeid med utanlandske institusjonar er mogeleg. Temaet blir tatt opp i Stortingsmelding nr 14 (2008-2009) og det blei etablert ein eigen norsk støtteordning for internasjonale fellesgrader (lyst ut siste gang i 2014).

UiB har på si side nedfelt i sin handlingsplan for internasjonal verksemd 2011-2015 at «UiB vil legge til rette for drift og etablering av fellesgradrader på MA og Ph.d. nivå».

Universitetetsleiinga har ved fleire høve diskutert arbeidet med fellesgradar og internasjonalisering av studier, senest i vedtak i Utdanningsutvalget 20. november 2013, og UiB ønskjer å legge til rette for at fakulteta i størst mogeleg grad deltar i dette.

Insentivmidlar til fellesgrader

Det vart tidleg klart at driftinga av fellesgradsprojekta ved UiB var kostbart og ressurskrevjande og derfor ei utfordring. Etter at saka vart tatt opp i Utdanningsutvalget sette UiB i 2009 av 200.000 i budsjettet til insentivmidlar til fellesgradsprosjekt. Etter søknad vart desse midlane fordelt på fire oppstarta fellesgradsprojekta. Midlane (170.000) vart gitt til drift og vidareutvikling. Det vart også gitt 30.000 i støtte til utvikling av tre fellesgradsprojekta på doktorgradsnivå.

Kartlegging på UiB

Det vart i 2012 gjort ei kartlegging av faglege erfaringar med fellesgrader på UiB. Konklusjonen av kartlegginga var: «Basert på resultatene av kartleggingen kan de faglige erfaringene med fellesgrader sies å være blandete. Mens noen av fagmiljøene opplever faglige merverdier i form av høyere kvalitet på utdanning og forskning synes andre fagmiljøer erfaring først og fremst å være at dette innebærer mye ekstraarbeid og at merverdiene av en fellesgrad er mer uklare. Et annet trekk som går igjen er etterlysning av mer støtte til fellesgradsarbeidet fra ulike nivå av organisasjonen, dette gjelder både fra nærliggende fagområder, institutt, fakultets- og ledelsesnivå.»

Svak deltaking blant norske studentar

Ei anna problemstilling er at det i nokre tilfelle har vore vanskeleg å rekruttere norske studentar til dei fellesgradsprojekta UiB faktisk har deltatt i. Dette kan ha samband med at rekruttering til fellesgradane er ansvar til heile konsortiet, men at mykje av praktiske arbeidet med dette vil falle på den koordinerande institusjonen. UiB koordinerer ikkje lenger nokon fellesgrad, men var koordinator for Joint Nordic Master in Marine Ecosystems and Climate som no er nedlagd. I følgje FS er det berre 12 studentar av totalt 338 registrerte studentar på fellesgrad/felles studieprogram som har norsk bakgrunn for tidsrommet 2005-2015. Dersom vi ser på studentar som faktisk tok studiepoeng er tala 8 av 274. Dersom vi også utelet studentar på Nordic Master in Religious Roots of Europe som er eit felles studieprogram og ikkje ein fellesgrad er tala 3 av 265. Det betyr at ressursbruken til UiB når det gjeld fellesgradar ikkje kjem norske studentar til nytte, og er eit utdanningspolitisk tankekors.

Enklare med felles studieprogram?

Ein alternativ måte for internasjonalt samarbeid om akademiske gradar er å utvikle felles studieprogram. Det akademiske innhaldet og samarbeidet vil kunne vere det same som i ein fellesgrad, men i eit felles studieprogram vil dei deltakande institusjonane ta opp og tildele grad berre til sine eigne studentar. På den måten kan ein unngå mange juridiske og studieadministrative problemstillingar samstundes som programmet blir utvikla i fellesskap i eit konsortium. Dersom det er grunnlag for det kan ein seinare ta steget over til eit meir forpliktande fellesgradssamarbeid. Dette kan vere ein enklare måte å starte opp eit samarbeid på. Ulempa er at ein dermed kan stenge seg ute frå viktige finansieringskjelder (Nordic Master Programme og Erasmus Mundus Programme).

Drøfting:

Sidan UiB no deltar i berre i fire fellesgrader og eitt felles studieprogram er det ønskeleg at fakulteta vurderer om det fins tiltak som kan iverksetjast på UiB som kan gjere det lettare for fagmiljøa å engasjere seg i fellesgrad/fellesprogramsprosjekt. Dette kan vere tiltak som har med organisering av dei administrative støttefunksjonane på UiB å gjere, eller måten informasjonsarbeidet overfor fagmiljøa blir gjort på. SA har dei siste par åra invitert til informasjons- og samråingsseminar om fellesgrader ved UiB kvart semester. Desse møta har ikkje alltid hatt like stor oppslutning, og det kan kanskje vere like hensiktsmessig å arrangere informasjonsmøter på fakulteta, eventuelt på institutta eller også i faggrupper? Det kan også vurderast å gi finansielle insentiv til fellesgradsdeltaking. Eit slikt tiltak kan for eksempel vere å doble studiepoengfinansieringa for eksamenar tatt av fellesgradsstudentar. Eit anna tiltak kan vere å sette av budsjettetmidlar som er øyremerka til å utvikle nye fellesgradsprosjekt. I lys av det låge tale på studentar med norsk bakgrunn, kan det gjerast noko for å auke kunnskapen om og interessa for fellesgradar også blant dei norske studentane?

HEBJ

Ephorte: 15/9337

**Sak 42/15 Konsekvenser av omlegging til digital skole-
eksamen**

Drøftingssak

Notat fra Kommunikasjonsavdelingen

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Kommunikasjonsavdelingen

Møte: 2. september 2015

Ephorte: 15/9337

Bakgrunn

Det siste året har vært en stor utvikling når det gjelder gjennomføring av digital skoleeksamen. Våren 2015 ble i overkant av 17 % av alle skoleeksamener gjennomført digitalt, og målet er å øke dekningsgraden slik at 30 % av eksamenene gjennomføres digitalt høsten 2015. Målet for 2016 er 60 %. For å nå disse ambisiøse målene må fakultetene og involverte sentraladministrative avdelinger jobbe sammen for å finne løsninger. Det er nødvendig med et felles løft for å få en god ressursutnyttelse på infrastrukturen som må være på plass for å kunne gjennomføre digital skoleeksamen i stor skala. Det er også ønskelig at det vurderes om noen emner kan benytte alternative vurderingsformer til å vurdere sine studenter.

Hovedutfordringer

Eksamensplanlegging. De siste årene har praksis ved UiB vært at fakultetene melder eksamensplanene sine inn til Eksamenskontoret ved Studieadministrativ avdeling, som så legger disse planene ut til studentene i uke 25 og 50 for etterfølgende semester. Tidligere var disse planene var foreløpige, og kunne justeres når semesteret var startet.

Det er i dag lite flytting av fastsatte datoer og det er få justeringer for å få en mer jevn fordeling av eksamenskandidater under hovedperioden for slutteksamen. Dette fører til at det er svært krevende å få tilstrekkelig antall eksamensvakter og nok lokaler til å gjennomføre eksamen enkelte dager, selv uten særskilte infrastrukturbehov i lokalene.

En omlegging til digital skoleeksamen forutsetter at flere lokaler, både interne og eksterne, må tilrettelegges med strøm og nettverk. En slik omlegging er kostbar, og det er viktig å få en effektiv utnyttelse av de lokalene som tilrettelegges for digital skoleeksamen. Det er flere tiltak som kan bidra til en mer effektiv utnyttelse av lokalene. Det kan for eksempel legges opp til at det ved korte eksamener legges opp til to eksamensgjennomføringer i samme lokale på en dag. Det kan også vurderes å ta i bruk lørdager som eksamensdag.

Det viktigste tiltaket vil likevel være å gjøre noe med dagens eksamensplanlegging. Fakultetene er ansvarlig for eksamenene ved UiB, og som oftest brukes Studieadministrativ avdeling som arrangør for skoleeksamener. Studieadministrativ avdeling har i dag liten påvirkning på hvilke dager fakultetene legger sine eksamener, og ofte blir bildet først klart når alle fakulteter har lagt sine eksamensplaner helt ferdig. For å lykkes med en god utnyttelse av ressursene som brukes for å få avvirket digital skoleeksamen, er det viktig at vi får inn mer fleksibilitet i planleggingen enn hva vi har i dag. Det mest effektive tiltaket vil være at fakultetene får noe mindre spillerom med hensyn til valg av dato for sine eksamener, i tillegg til å legge opp til en mer langsiktig eksamensplanlegging der en tentativ plan for alle typer skoleeksamener er klar et år før eksamen skal gjennomføres.

For å nå et mål om 60% digitale skoleeksamener fra 2016, er det med andre ord ønskelig med en omlegging av eksamensplanleggingen som gjelder fra eksamensperioden våren 2016 og en slik omlegging må i tilfelle starte umiddelbart.

Eksamenslokaler. For å få nok lokaler til gjennomføring av digitale skoleeksamener, er vurderingen foreløpig at man bruke en blanding av interne lokaler og lokaler leiet av eksterne. Den mest effektive gjennomføringen får vi når vi benytter store lokaler, som for

eksempel idrettshaller og lignende. Det er imidlertid også nødvendig å se på lokaler som ligger ved fakultetene. Dette innebærer at det må vurderes om lokaler som per i dag benyttes kun som lesesaler må sees på som flerbruksarealer som også kan benyttes til eksamen. Det juridiske fakultet har gjort deler av sine lokaler til slike flerbrukslokaler, som benyttes både som lesesaler og som eksamenslokaler, og dekningsgraden når det gjelder digitale skoleeksamener på dette fakultetet er langt høyere enn for de øvrige fakultetene. DigUiB-programmet samarbeider med SA, Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen for å identifisere mulige interne og eksterne lokaler for bruk til digital eksamen. Fakultetene vil bli kontaktet for dialog når det gjelder bruk av lokaler på enhetens område.

Produksjon av eksamensoppgaver. For å få tid til å kvalitetssikre at eksamensoppgavene som produseres i UiBs eksamenssystem, er det viktig å få på plass gode rutiner for kontroll. Dette vil kunne kreve at oppgaver må være klar et par dager tidligere enn det man har som rutine for oppgaver som har vært levert ut på papir. Dette krever et samarbeid mellom SA og institutter og fakulteter, men det kan også medføre en endring lokalt ved instituttene i forhold til frister for ferdigstilling av oppgaver.

Alternative vurderingsformer. En del av de eksamensoppgavene som i dag løses med penn og papir er det foreløpig vanskelig å finne gode digitale løsninger for. For en del oppgavetyper der studentene har brukt tegning for å illustrere eller lage modeller, kan man på kort sikt se for seg løsninger der noe leveres digitalt og noe leveres i papir for så å eventuelt scannes og leveres til sensur sammen med oppgaven. For andre oppgavetyper kan det kanskje være fornuftig å se på vurderingen av kandidatene på nytt, og utforske alternative vurderingsformer.

Vurdering/drøfting

- For å nå de ambisiøse målene universitetet har for omlegging til digital skoleeksamen, vil det være nødvendig å legge om eksamensplanleggingen. Utover kjente kollisjonsmatriser for emner som ikke kan ha eksamen samme dag, hva skal til for å få på plass en mer fleksibel løsning for eksamensplanleggingen?
- Interne lokaler til bruk under eksamensavviklingen vil være nødvendig for å nå målet om økt dekningsgrad. Hvordan stiller fakultetene seg til å tilpasse flere av sine arealer til flerbruk?
- Eksamensoppgaver må være produsert i tide for kvalitetskontroll før en eksamen. Kan fakultetene i samarbeid med SA innføre rutiner som gir tilstrekkelig tid til kvalitetskontroll? Vil det også være fornuftig med en rutine for avlysning av eksamen der oppgavene ikke er kvalitetssikret?
- Hvordan tilrettelegger vi best for bruk av alternative vurderingsformer dersom vurderingen er at dette er mer hensiktsmessig enn skriftlig skoleeksamen?

**Sak 44/15 Tilbudet ved Program for
universitetspedagogikk 2015/16**

Notat frå Uniped

Orienteringssak

Oversikt pr 17.08.2015

Følgende kurs i universitetspedagogikk er satt opp for høst 2015:

Pedagogisk opplæring for gruppeledere	ingen studiepoeng
Basismodul kull 47	10p
Interaktiv undervisning med bruk av elektroniske responssystemer	5p
Enhancing your course with Canvas	5p
Forskningsveiledning	5p
Muntlig formidling	5p
Pedagogisk opplæring for PhD studenter (HF og bioCEED)	5p

Det blir også arrangert:

1. Lærerseminar for ansatte ved Institutt for biologi og ved UNIS, i samarbeid med Roy Andersson
2. Vurdering og vurderingsordninger, dagsseminar, UNIS
3. Mentorprosjekt – mentor for en fagansatt ved Havforskningsinstituttet (mentorprosjekt i regi av UiB)
4. Leder av gruppe nedsatt av rektoratet – utredning med tanke på styrking av av phd-veiledning ved UiB
5. Dagsseminar for ansatte ved Bio
6. «Frokost med Arild» - seminarserie for studenter ved Institutt for biologi

I tillegg er et heldagsseminar / minikonferanse i læring og undervisning under planlegging. Den siktes inn mot november og er ment som "påfyll" - åpen for alle ansatte ved UiB. I begynnelsen av september vil vi lage en tilsvarende plan for vårsemesteret 2016.

Veiledning til fagmiljøer

Vi har et stående tilbud om veiledning til fagmiljøer og enkeltpersoner, og sier "ja" til alle oppdrag – stort sett uten unntak. For høsten har vi til nå en oppfølging av forskningsveiledning for den nasjonale forskerskolen NORBIS, som administreres av UiB. Videre fortsetter vi vårt samarbeid med bioCEED, og er representert i faglig råd i DigUiB. Slike oppdrag kommer jevnlig, uten at vi aktivt markedsfører oss.

Ivar Nordmo

Sak 45/15 Protokollen fra etatsstyringsmøtet 2015

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Orienteringssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 2. september 2015

Arkivkode:15/9351

Bakgrunn:

3. juni i år ble det årlige etatsstyringsmøtet mellom UiB og Kunnskapsdepartementet (KD) gjennomført. Tema for møtet var UiBs profil og ambisjoner, resultater, strategiske prioriteringer og utfordringer. KDs tilbakemeldinger følger vedlagt.

I årets tilbakemelding er utdanningsvirksomheten viet stor plass. Vi viser til vedlegget for nærmere informasjon om hva departementet vurderer som UiBs sterke sider rundt de definerte temaene, og hvor våre utfordringer er. Det kom en del konkrete tilbakemeldinger på utdanningsfeltet som må følges opp nærmere.

Nedenfor har vi knyttet noen korte kommentarer til enkelte av de punktene i dokumentet som vedrører utdanningssiden.

Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling.

KD skriver at UiB når ikke har fylt de fastsatte kandidatmåltallene på flere av helseutdanningene, på lektorutdanningen og PPU.

Det er ulike grunner til at flere av kandidatmåltallene ikke blir nådd. En restriktiv opptakspolitikk er en del av forklaringen på at kandidatmåltallene for enkelte av programmene ikke er nådd. Andre faktorer er høyt frafall og for få søkere (PPU). Når det gjelder lektorutdanningene, ble måltall introdusert for første gang i fjor. Det innebærer at måltallene må gjenspeiles i opptakene framover. Det blir også viktig å ha økt fokus på tiltak for å styrke rekrutteringen, rett dimensjonering av opptak, samt tiltak for å hindre frafall.

Sektormål 3, -god tilgang til utdanning

Notatet viser til at andelen utreisende utvekslingsstudenter har sunket med 16,6 % mellom 2013 og 2014. Departementet konkluderer med at våre iverksatte tiltak ikke har lyktes.

Det er korrekt at UiB hadde en nedgang fra 2013 til 2014, men nedgangen er ikke så stor som det notatet tilsier. Det er likevel viktig for UiB å øke utvekslingen framover. For å få dette til er det viktig å ha fokus på god administrativ tilrettelegging for utveksling. Det er også viktig at fagansatte har fokus på utveksling og at de anbefaler studentene å reise på utveksling.

KD skriver videre at UiB ikke har økt studiepoengproduksjonen tilsvarende økningen i tildeling av nye studieplasser fra 2008. UiB fikk ca. 1050 budsjetterte studieplasser i perioden 2008 – 2014, noe som tilsvarer en rammeøkning på ca. 348 studieplasser. Disse nye plassene ble utdelt på bachelor-, master-, og profesjonsnivå.

UiB har økt kandidatproduksjonen i denne perioden, men ikke i det omfanget som vi skulle hatt i følge økningen i tildelingene. For å øke studiepoengproduksjonen til dette nivået, må det legges til rette for en langsiktig økning av kandidat- og studiepoengproduksjon, både gjennom rett dimensjonering av opptaket og ved å arbeide for å redusere frafall.

KD peker videre på at gjennomstrømmingen i høyere utdanning er for lav og at UiB ligger under snittet for universiteter. Det heter videre at KD forventes at institusjonen kartlegger årsakene til frafall og vurderer eventuelle tiltak de har satt i gang og iverksetter adekvate tiltak for å redusere det frafallet institusjonen kan gjøre noe med. Studieadministrativ avdeling arbeider med et notat som ser nærmere på disse problemstillingene.

Institusjonenes ansvar for et godt og inkluderende læringsmiljø for alle studenter understrekes. Det vises også på at alle læresteder skal handlingsplaner for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter som trenger det. KD vurderer ikke spesifikt UiBs status når det gjelder aktuelle handlingsplaner. Vi vil likevel peke på at UiBs handlingsplan for likestilling og Handlingsplan for læringsmiljø oppfyller dette kravet. Ved ombygging og nybygg ved UiB blir det tatt høyde for krav til Universell utforming.

Saken legges fram til **orientering**.

TOVST/24.08.15

Etatsstyring 2015 – Tilbakemeldinger til Universitetet i Bergen

Etatsstyringsmotet	
Dato og tid:	3. juni 2015 kl. 1030-1230
Sted:	Kunnskapsdepartementet, Kirkegata 18, Oslo
Motedeltakelse fra institusjonen:	Rektor Dag Rune Olsen Styremedlem Kjersti Fløttum Styremedlem Synnøve Myhre Styremedlem Astrid-Kristine Hauge Rambøl Styremedlem Joakim Palme Universitetsdirektør Kjell Bernstrøm
Motedeltakelse fra departementet:	Ekspedisjonssjef Toril Johansson Avdelingsdirektør Rolf L. Larsen Avdelingsdirektør Bente Lie Seniorrådgiver Steinar Johannessen Seniorrådgiver Gunn Gallavara Seniorrådgiver Arne Moi Førstekonsulent Kasper Aunan

Tilbakemelding på profil og ambisjoner, resultater, strategiske prioriteringer og utfordringer

Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning

Utkast til ny strategi for UiB er ambisiøs og fremstår med en god balanse mellom kvalitet i bredden og noen tydeligere tematiske prioriteringer. Departementet fremhever betydningen av at styret retter stor oppmerksomhet mot bedring av resultater, både innen forskning og utdanning, særlig eksternt finansiering, frafall og gjennomføring. Departementet vil understreke styrets overordnede ansvar for både enhetlig drift og faglig virksomhet ved UiB.

UiBs vektlegging av tverrfaglighet og etablering av kunnskapsklynger er et spennende grep, som bygger godt opp under UiBs ambisjon om å framstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. Det bør lede til både kunnskapsbasert nyskaping og banebrytende forskning, og samtidig kunne utnyttes i utdanningssammenheng. Departementet ser positivt på at UiB bruker sine faglige tyngdepunkter, som marin forskning og klima, i klyngesatsingen. Dette følger også godt opp prioriteringer i langtidsplanen. Samtidig vil departementet peke på utfordringen som ligger i å lykkes med tverrgående satsinger innenfor et universitet med tradisjon for sterke fakulteter.

I første del av Horisont 2020 har UiB lykkes bedre enn de andre store universitetene i Norge med å utnytte bredden i rammeprogrammet. Departementet forventer at UiB fortsetter å bruke mulighetene som ligger både i de tematiske programmene i H2020 og i ERC. Departementet merker seg at UiB tross gode resultater ser det som en utfordring å få fram mange og sterke nok søknader innen fristene i H2020. Departementet forventer derfor at UiB styrker arbeidet

med å mobilisere sine forskere til å søke H2020. Skal Norge nå målene for deltakelse i EUs forskningssamarbeid er det avgjørende at de store universitetene lykkes.

Departementet merker seg at UiB skårer godt i QS-rangeringen på antall siteringer per faglig ansatt, og forventer at universitetet fortsetter arbeidet med å styrke kvaliteten på publiseringen. Den vitenskapelige publiseringen er svært skjevfordelt mellom faglig ansatte. UiBs egne analyser viser at de 50 prosent minst produktive forskerne bare står for 16 prosent av publiseringspoengene. UiB må ha fortsatt oppmerksomhet på å utnytte arbeidskapasiteten til de faglig ansatte som ikke publiserer så mye, og departementet ser positivt på at publiseringresultater tas opp i medarbeidersamtalene.

Universitetet planlegger å opprettholde en bredde i studieporteføljen. Departementet merker seg imidlertid universitetets prosesser for å sikre at alle studieprogram er av en tilstrekkelig størrelse slik at kvaliteten på utdanningene kan bli tilfredsstillende ivaretatt. Arbeidet har blant annet fort til omlegging av studieprogramporteføljen på flere fakultet. Både sammenslåingen av små mastergradsstudier på Det medisinsk-odontologiske fakultet og samarbeidet med NTNU om undervisning på mastergradsstudiene i fransk og tysk er tiltak i riktig retning. Departementet oppfordrer universitetet til å etablere samarbeid med institusjoner om andre studietilbud med få ressurser og studenter, og ser frem til å følge det videre arbeidet med å styrke kvaliteten i studieprogrammene.

Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

UiB er best blant de store universitetene når det gjelder gjennomstrømming i doktorgradsutdanningen. Departementet forventer at UiB fortsetter det gode arbeidet for å øke gjennomstrømmingen ytterligere. Samtidig har UiB hatt en svakere utvikling enn de andre store universitetene i Norge når det gjelder omfanget av doktorgradsutdanningen. Opptakstall for de siste årene tyder på en forestående reduksjon i kandidatproduksjonen, og det er derfor viktig at UiB har oppmerksomhet på å utnytte de mulighetene som finnes for å knytte til seg eksternt finansierte stipendiater og andre eksterne kandidater.

UiB har i følge egne analyser hatt en svakere utvikling i BOA-inntekter enn øvrige store universiteter i Norge. Departementet forventer at UiB har oppmerksomhet på denne utfordringen, og merker seg at universitetet har etablert et eget BOA-team for å styrke denne delen av virksomheten.

Departementet merker seg at Råd for samfunnskontakt/samarbeid med arbeidslivet hadde to møter i 2014. Departementet merker seg videre at samarbeid med Amalie Skram er igang. Gjennom EVU vil UiB bidra til kompetansetilførsel og –heving regionalt, med særlig vekt på EVU-tilbud rettet mot lærere. Departementet savner allikevel i noen grad en helhetlig tilnærming til UiBs arbeid med videreutvikling av samfunnskontakten, i særdeleshet utenfor klyngesamarbeidene. Det er imidlertid positivt at styret gir uttrykk for at de er bevisst utfordringen og vil prioritere dette fremover.

Departementet merker seg at UiB har en vei å gå når det gjelder å skape kultur for innovasjon og kommersialisering av forskning internt i organisasjonen. UiBs deltakelse i Bergen Teknologioverføring (BTO) vil være et viktig virkemiddel for å lykkes på området.

Alle institusjoner med helseutdanning og lærerutdanning, herunder lektorutdanning og PPU/PPY, er tildelt kandidatmåltall. Disse er å finne i tildelingsbrevet. UiB har ikke fylt kandidatmåltallene for flere helsefag, lektorutdanningen og PPU/PPY. UiB må utvikle målrettede tiltak slik at kandidatmåltallene fylles.

Sektormål 3 God tilgang til utdanning

Andelen utreisende utvekslingsstudenter har sunket med 16,6 % mellom 2013 og 2014. Departementet konkluderer med at de iverksatte tiltakene for å øke antallet utvekslingsstudenter ikke har lyktes. Departementet forventer at universitetet arbeider videre for å nå det fastsatte nasjonale målet. UiB må arbeide for bedre å utnytte de mulighetene som ligger i Erasmus+.

Universitetet er tildelt 1050 studieplasser siden 2008. Studiepoengsproduksjonen er ikke økt tilsvarende. Det er styrets oppgave å påse at målene departementet setter, blir nådd.

UiB har identifisert frafall som årsaken til at studentene ikke gjennomfører på normert tid. Frafallstall inkluderer ulike grunner til at studentene ikke er aktiv ved UiB, for eksempel at studentene avslutter studiene eller mobilitet mellom studier og institusjoner. Trekker en fra disse studentene mener departementet at det fremdeles er et potensial for at flere studenter gjennomfører på normert tid.

KD merker seg at UiB har identifisert utfordringer i den integrerte femårige lektorutdanningen. Frafallet er for stort og for få studenter gjennomfører studieprogrammet på normert tid. Riksrevisjonen har undersøkt studiegjennomføring i høyere utdanning. Rapporten ble lagt frem 21. mai 2015. Undersøkelsen viser at gjennomstrømmingen i høyere utdanning er for lav. UiB ligger under snittet for universiteter. Departementet konstaterer at UiB ikke har gjennomført tilstrekkelig kartlegging av årsaker. Departementet understreker at det er den enkelte utdanningsinstitusjon selv som har ansvar for å legge til rette for at studentene gjennomfører på normert tid. Departementet forventer at institusjonen kartlegger årsakene til frafall, vurderer eventuelle tiltak de har satt i gang og iverksetter adekvate tiltak for å redusere det frafallet institusjonen kan gjøre noe med.

Det ble 26. januar 2015 fastsatt endring i forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) som innebærer at søkere til grunnskolelærer- og lektorutdanning må ha karakteren 4 i fellesfaget i matematikk fra neste år (høsten 2016). Kravet gjelder ikke for søkere som kan dokumentere programfag i matematikk med minimum 140 timer. For å motvirke rekrutteringsvikt arbeider departementet med å organisere forkurs i matematikk i forkant av studiestart. Slikt kurs vil bli tilbudt søkere som har karakteren 3 i matematikk.

Høyere utdanning er et viktig virkemiddel for å sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne mulighet til arbeid og aktiv samfunnsdeltakelse. Departementet understreker institusjonenes ansvar for et godt og inkluderende læringsmiljø av høy kvalitet for alle studenter. Dette er en

del av institusjonens arbeid med studiekvalitet. Alle universiteter og høyskoler må sikre at studenter med nedsatt funksjonsevne får kvalitetssikrede tilbud og tjenester med utgangspunkt i studentenes reelle behov. Alle læresteder skal ha handlingsplaner for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter som trenger det.

Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Selv om departementet ikke ønsker at avsetningene skal være større enn nødvendig, er avsetningene lave og under gjennomsnittet i sektoren, og synkende. Fri egenkapital er også svært lav. Dette gir universitetet begrenset økonomisk handlingsrom. UiB forsikret i etatstyringsmøtet at størrelse på egenkapital og avsetninger følges meget nøye.

God rekrutteringspolitikk er avgjørende for at UiB skal utvikle seg videre som et internasjonalt anerkjent universitet. Departementet ser positivt på at UiB skal etablere egne programmer for rekruttering av både særlig talentfulle forskere tidlig i karrieren og internasjonalt ledende professorer. Departementet forventer en fortsatt offensiv og aktiv personalpolitikk som grunnlag for å nå faglige mål og gjøre nødvendige omstillinger. Departementet forventer at UiB benytter handlingsrommet som den framtidige aldersavgangen gir til å rette rekrutteringen inn mot strategisk prioriterte områder og målsettingen om å utvikle flere verdensledende fagmiljøer. Departementet legger til grunn at UiB benytter seg av endringene som gjøres i regelverket på personalområdet knyttet til topprekrutteringssatsningen og innstegstillinger.

Universitetet hadde en økning av andel midlertidige ansatte det første året handlingsplanen skulle virke. Departementet merker seg UiBs forklaring på oppgangen, men forventer at UiB trapper opp arbeidet med å redusere midlertidighet og imøteser oppdatering på dette i neste årsrapport.

Departementet merker seg at UiB er langt unna egen målsetning for kvinneandelen i dosent- og professorstillinger. Det forventes at likestillingsarbeidet ved UiB intensiveres.

Kvalitet i utdanningen er avhengig av god infrastruktur som innebærer gode arbeidsplasser for studenter og ansatte også i fremtiden. Behovet for oppgradering, vedlikehold og nybygg i sektoren er stort. Derfor må nybygg, vedlikeholds- og oppgraderingsprosjekter ha arealeffektivitet og fleksible løsninger i fokus. Nye læringsformer, arbeidsformer og arbeidsredskaper ikke minst innenfor IKT krever og tilrettelegger for nye måter å planlegge og sikre arealeffektivitet.

Departementet ser positivt på UiBs innsats for løpende verdibevarende vedlikehold av bygningsmassen. Departementet ønsker god kontakt om universitetets infrastrukturplaner.

Øvrige tilbakemeldinger

Departementet forutsetter at styringssystem for informasjonssikkerhet innføres og at det rapporteres på dette innen 1. januar 2016.

Departementet viser til tildelingsbrevet for 2015 og regjeringens mål om økning av antall lærlinger i statsforvaltningen. Departementet har i den forbindelse uttrykt en forventning om at universitetene og de statlige høyskolene samlet sett har økt antall lærlinger med 50 pst. i forhold til 2014 innen utgangen av 2016. UiB hadde svært få lærlinger i forhold til sin størrelse pr. oktober 2014. Departementet forutsetter at UiB øker antall lærlinger innen oktober 2016 for å bidra til at sektoren samlet sett når målsettingen. For å nå gjennomsnittet i sektoren burde UiB hatt 11 lærlinger i 2014. Det er positivt at strategi for lærlinger er under utarbeidelse, og departementet forventer at denne øker UiBs bidrag til oppfyllelse av regjeringens mål.

Departementet har merket seg Universitetet i Bergens ønsker mht. forskningsfartøyflåten. En videreutvikling av denne flåten må gis en samlet vurdering. Idag foreligger det imidlertid ikke en samlet og operativ strategi for utskifning og oppgradering av forskningsfartøyflåten. Departementet tar derfor med seg innspillet fra UiB i det videre arbeid med saken.

I Meld. St. 18 (2014-2015) beskriver regjeringen ambisjoner for utvikling av universitets- og høyskolesektoren i Norge. For å nå målene, ser regjeringen behov for større og mer solide fagmiljøer. I stortingsmeldingen beskrives det mulige sammenslåinger slik at universitets- og høyskolesektoren får færre, men mer solide institusjoner. Slik kan styrene for institusjonene disponere de samlede ressursene og utvikle utdanning og forskning av høyere kvalitet.

I stortingsmeldingen viser regjeringen til at basert på kvalitetskriteriene som beskrives, ser departementet særlige utfordringer i høyskolestrukturen på Vestlandet. Regjeringen viser i meldingen til at det vil arbeides for å finne hensiktsmessige løsninger som kan gi sterkere institusjoner i regionen. Departementet legger stor vekt på at det fortsatt skal være god dialog med institusjonene om strukturen på Vestlandet.

I stortingsmeldingen viser departementet til at Universitetet i Bergen og Kunst- og designhøgskolen i Bergen er i dialog om hvordan man kan få bedre synergier mellom fagmiljøene ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen. Departementet avventer utredningen som institusjonene har iverksatt.

Sak 46/15 Studiestart og fadderuken 2015

Orienteringssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Dato: 2. september 2015

Ephorte: 15/9356

Bakgrunn

Etter behandlingen av studiestart og organisering av studentmottaket i universitetsstyret i 2013 (sak 5/13), er det gjennomført en rekke nye tiltak i forbindelse med fadderuken de siste par årene.

Fellesmøte

Utdanning i Bergen inviterte også i år utdanningsinstitusjonene i Bergen og andre berørte aktører til et fellesmøte om semesterstart den 11. mai. Temaet for møtet var faglig fokus i studiestarten, og målsetningen med møtet var erfaringsutveksling.

«God start»

Karrieresenteret, Studentens psykiske helsetjeneste og SiB Rådgivning har også i år tilbudt «God start» til fakultetene. De holder et inspirasjonsforedrag for nye studenter med innføring i vanlige startproblemer, studieteknikk og tips om relevante aktiviteter i forhold til jobb etter studiene. Ved UiB tok fem av fakultetene imot tilbudet.

Velkomstsereemonien

Årets velkomstsereemoni ble arrangert i Nygårdsparken den 11. august. Foruten tale av rektor, talte også leder av Studentparlamentet, ordføreren samt statsministeren. Det var underholdning av korene Studentersangforeningen, Arme Riddere og Sirenene. Etter seremonien var det konsert med AURORA. På tross av dårlig vær var publikumsoppmøtet godt. Samme dag ble det arrangert Studenttorg på Studentsenteret, der 100 studentorganisasjoner fikk muligheten til å vise seg frem for de nye studentene.

Fadderuken

Ordningen med fadderkoordinator ble videreført også i år, og fra 10. mars til 31. august har det vært ansatt en fadderkoordinator i 50 % stilling. Formålet med stillingen har vært koordinering mellom ulike aktører for å gjøre den første uken for de nye studentene kvalitativt best mulig.

Fadderuken er en studentdrevet ordning, og 880 faddere fordelt ved alle fakultet har bidratt til årets fadderuke. Studentene ved fakultetene arrangerer fadderuken, gjennom de valgte fadderstyrene og den fadderansvarlige. Dette er et frivillig arbeid fra fadderne og fadderstyrene sin side.

Fadderstyrenes oppgaver strekker seg fra planlegging før fadderuken til gjennomføring og kontroll av aktivitetene under uken. De har hovedansvaret for program og aktiviteter under fadderuken. I tillegg sørger de for at alle nye studenter blir tatt imot og innrullert i fadderuken. De har også kontakt med alle faddere og faddergrupper, og sørger for at de følger programmet og får nødvendig informasjon. All administrasjon av fadderuken er fadderstyrenes ansvar, også det økonomiske, og fadderstyrene er dermed det øverste "organ" for gjennomføring av fadderuken.

I følge fadderkoordinator sin vurdering har fadderuken gått veldig bra, sett bort fra et par enkelthendelser. Fadderstyrene har også blitt mer bevisste på å lage opplegg som omfavner flere studenter, og flere fakulteter har ulike aktiviteter studentene kan velge mellom som går samtidig.

Sentrale midler til fadderarrangement

På institusjonsnivå ble det i år bevilget kr 575 000,- til kulturelle, sportslige og sosiale fadderarrangement. Læringsmiljøutvalget vedtok tildelingen av midlene. Arrangement som fikk støtte, var blant annet faddervaktordningen, faglige arrangement, idrettsdager, fjelltur, foredrag, film- og kinokvelder, voksenfaddergruppe, alternative rusfrie arrangement, alternative opplegg for internasjonale studenter og studenter med nedsatt funksjonsevne, og konserter på Hulen og Kvarteret. I tillegg har fakultetene også i år fått støtte til bruk av et SMS-system under fadderuken.

Fadderkurs

Samtlige 880 faddere ble tilbudt fadderkurs.

Kurset ble delt inn i to moduler i fjor, og etter ønske fra fadderkoordinator og fadderledere ble dette opplegget videreført i år. Den første modulen hadde fokus på rusforebygging, kulturforståelse og inkludering. Etter ønske fra politiet holdt de sitt innlegg under den første modulen. Kursene under modul 1 ble avviklet 8. mai, 18. mai og 21. mai, og det deltok ca. 550 faddere. I den andre modulen, ble det arrangert fire kurs med innlegg om beredskap og sikkerhet, førstehjelp, mediehandtering og rolleforståelse. Velforeningene holdt også innlegg. Denne modulen ble avviklet i helgen 8.-9. august og ca. 660 faddere deltok.

Intensjonen med opplæringstilbudet er at fadderne skal få trygghet i rollen som faddere og oppnå en kompetanse som er nyttig under fadderuken og som kan være til hjelp også i andre sammenhenger. En viktig målsetning med kurset er at det skal være rusforebyggende.

Faddervaktordningen ble videreført også i år. Faddervaktordningen er drevet av studentene ved UiB, HiB, BI, NLA, NHH, Haraldsplass og Sjøkrigsskolen. Vaktene var på plass fra kl. 23 mandag til lørdag i uke 33 og på tirsdag samt torsdag til lørdag i uke 34.

Det ble registrert 30 medieoppslag om fadderuken i juli og august 2015. I samme periode i fjor registrerte vi 36 oppslag, og 50 i 2013. Selv om antall saker synker, er dekningen fremdeles omfattende, særlig i BT og BA. Høyt alkoholkonsum er hovedtema i nesten alle sakene. Tidlig i fadderuken havnet to UiB-studenter på Rusakutten, noe som førte til flere oppslag. Totalt gir mediedekningen likevel et relativt nyansert bilde av fadderuken. UiBs aktive arbeid med å gjøre uken trygg kommer tydelig frem i flere saker.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.

IRIG 24.08.15

Sak 47/15 Orientering om internasjonale saker

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssaker

Notat**Til: Universitetets utdanningsutval****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 2. september 2015**ephorte: 15/9358

1.Student at Risk – studieprogram 2015/2016

UiB har denne høsten tatt opp 3 studenter under ordningen. Nærmere orientering vil bli gitt muntlig i møtet.

2.Delegasjonsreise til Brasil våren 2016.

Viserektor for internasjonalisering, Studieadministrativ avdeling og Forskningsadministrativ avdeling har startet planlegging av en delegasjonsreise til Brasil i april 2016. Reisen vil ta utgangspunkt i FAUBAI-konferansen som er en utdanningskonferanse der internasjonalisering er tema. Delegasjonsreisen er tenkt lagt opp slik at fakultetene kan slutte seg til denne, og delta både på FAUBAI-konferansen og reisevirksomhet for å besøke potensielle partnere. Reisekostnader knyttet til reise og evt deltakelse på konferansen er tenkt dekket av den enkelte avdeling/fakultet.

For mer informasjon se vedlagte brev datert 30.04.2015 og 24.08.2015 (ref Ephorte 2015/4816)

2 vedlegg

Fakulteta

Referanse

2015/4816-HEBJ

Dato

30.04.2015

Delegasjonsreise til Brasil våren 2016

Ved Universitetet i Bergen har det ei tid gått føre seg eit arbeid med å kartlegge samarbeidsrelasjonar UIB har med institusjonar i Brasil med sikte på å inngå nye samarbeidsavtalar spesielt med tanke på studentutveksling (2013/13028). Bakgrunnen for dette er den auka betydninga Brasil har fått for Norge både økonomisk og politisk, og at UIB dei siste åra har mottatt store grupper brasilianske studentar gjennom stipendprogrammet Science without Borders. I tillegg er portugisisk språk og brasiliansk kultur blitt emne det blir undervist i ved UIB. Kartlegginga førte framtil ein rapport og ei liste med universitet som kan vurderast som moglege nye samarbeidspartnarar for UIB (vedlegg).

I lys av dette har viserektor for Internasjonalisering, Studieadministrativ avdeling og Forskningsadministrativ avdeling starta planlegginga av ei delegasjonsreise til Brasil i april 2016. Reisa vil ta utgangspunkt i FAUBAI-konferansen. FAUBAI står for Brazilian Association for International Education og arrangerer ein utdanningskonferanse der Internasjonalisering er tema. Konferansen er bygd opp som EAIE og NAFSA. Konferansen startar med arbeidsstover og har så tre dagar med sesjonar/seminar organisert i hovudsak i parallelle sesjonar. Over halvparten av sesjonane blir haldne på engelsk. FAUBAI 2015 har 400 deltakarar. Programmet for 2015 konferansen er å finne her: <http://www.faubai.org.br/conf/2015/>

Neste års FAUBAI konferanse blir halde i Fortaleza i Nord-Brasil i april (dei eksakte dagane ser ikkje ut til å vere publiserte enda). FAUBAI-konferansen verkar vere ein god møteplass for potensielle samarbeidspartnarar og truleg kan ein få møtt alle potensielle partnarar i løpet av konferansen i tillegg til å få fagleg relevant kunnskap om Internasjonalisering ut frå eit brasiliansk perspektiv.

I tilknytning til deltaking på FAUBAI konferansen er det naturleg å be om å få besøke eit par av dei universiteta som står fram som mest aktuelle som framtidige samarbeidspartnarar. Viserektor for Internasjonalisering, Anne Christine Johannessen, vil delta på delegasjonsreisa saman med representantar frå SA og FA. Delegasjonsreisa er tenkt lagt opp slik at fakulteta kan slutte seg til denne, og delta både på FAUBAI-konferansane og reiseverksemd for å besøke potensielle partnarar i tilknytning til konferansen. Reisekostnader knytt til reise og konferansedeltaking er tenkt dekt av den einskilde avdeling/fakultet.

Dette er eit UIB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55580314
Telefaks 55580418

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Lengnegt. 1-3
Bergen

Sakshandsamar
Helge Bjerfø
55580241

side 1 av 2

SA/FA vil tidleg i det neste semesteret ta kontakt med fakulteta for å høyre om det er aktuelt med deltaking på FAUBAI-konferanse /delegasjonsreise for å komme i gang tidleg med planlegging.

Venleg helsing

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Nina Gry Stein
seksjonsleiar

Vedlegg 2:

UNIVERSITETET I BERGEN
Studieadministrativ avdeling

Fakulteta

Referanse

2015/4816-HEBJ

Dato

24.08.2015

Deltaking på delegasjonsreise til Brasil april 2016

Fakulteta er tidlegare blitt informerte om planane for ei delegasjonsreise til Brasil i april 2016 (2015/4816-1).

Planane for delegasjonsreisa er no meir konkrete. UiB vil dele delegasjonen i to grupper. Den eine gruppa tar utgangspunkt i FAUBAI-konferansen (16-20.april) i byen Fortaleza. Avreisedato er tentativt 16. april. I tillegg til det faglege innhaldet konferansen kan tilby er dette ein god møteplass, og siktemålet er å treffe mange potensielle partnarar for UiB her som det ikkje vil vere tid til å reise til i denne omgang.

Den andre gruppa reiser nokre dagar seinare, tentativt 19. april, og vil ikkje delta på FAUBAI-konferansen, men berre besøke moglege samarbeidspartnarar i området Sao Paolo-Rio de Janeiro.

Dei to gruppene vil så møtast ca 20. april og gjennomføre siste del av reisa saman.

Delegasjonsreisa er tenkt lagt opp slik at fakulteta kan slutte seg til denne, og delta både på FAUBAI-konferansen og reiseverksemda for å besøke potensielle partnarar, eventuelt kan fakulteta ha individuelle opplegg. Reisekostnader knytt til reise og eventuell deltaking på konferansen er tenkt dekt av den einskilde avdeling/fakultet.

Tilbakemelding på om nokon av fakulteta ønskjer å delta på delegasjonsreisa kan sendast til helge.bjorlo@uib.no, innan 20 .september.

Venleg helsing

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Nina Gry Stein
seksjonsleiar

Kopi
Forskningsadministrativ avdeling

Dette er eit UIB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55589314
Telefaks 55589418

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgt. 1-3
Bergen

Sakshandsamar
Helge Bjørlo
55589241

side 1 av 1